
Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

2017/2088(INI)

7.12.2017

NACRT IZVJEŠĆA

o provedbi instrumenata ZPP-a za mlade poljoprivrednike u EU-u nakon reforme iz 2013.
(2017/2088(INI))

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

Izvjestitelj: Nicola Caputo

SADRŽAJ

Stranica

OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA ..	3
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	8

OBRAZLOŽENJE – SAŽETI PREGLED ČINJENICA I REZULTATA ISTRAŽIVANJA

Uvod

Ovo izvješće sadrži informacije o stanju provedbe postojećih mehanizama za mlade poljoprivrednike u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP). U njemu se iznosi nekoliko preporuka u vezi s politikama za poboljšanje aktualnog programa potpora i za pružanje pomoći mladim poljoprivrednicima da se suoče s glavnim preprekama pri ulasku u poljoprivredni sektor.

Glavni zaključci¹

1. Stvaranje prilika za mlađe i nove poljoprivrednike

1.1 Nastavak pružanja potpora za mlađe poljoprivrednike

Općenito se smatra da se aktualnim potporama novoj generaciji poljoprivrednika omogućuje ulazak u poljoprivredni sektor. U kontekstu novog ZPP-a nakon 2020., izvjestitelj preporučuje da se nastavi pružati potpora za instrumente ZPP-a za mlađe poljoprivrednike, a da se maksimalna razina finansiranja poveća iznad 2 %. Nekoliko zemalja u kojima su provedene analize slučajeva izvijestilo je da potražnja za programima bespovratnih sredstava nadilazi ponudu, odnosno da nije bilo dovoljno raspoloživih sredstava da bi se financirale sve pozitivno ocijenjene prijave.

2. Poticanje mobilnosti zemljišta

Pristup zemljištu najveća je prepreka za nove poljoprivrednike u Europi, što je utvrđeno u nekoliko studija.² Pristup zemljištu ograničen je zbog slabe ponude zemljišta za prodaju ili zakup u mnogim regijama te zbog tržišnog natjecanja s drugim poljoprivrednicima, ulagačima i stambenim korisnicima. Problem pristupa zemljištu dodatno pogoršava aktualna struktura izravnih plaćanja koja destimulira prodaju i zakup zemljišta te potiče špekulacije sa zemljištem.

2.1. Preispitivanje strukture izravnih plaćanja

U okviru aktualne strukture izravnih plaćanja potrebno je minimalno aktivno korištenje zemljišta te se subvencije dodjeljuju prvenstveno na temelju vlasništva nad zemljištem. Postojeće se poljoprivrednike potiče da zadrže pristup zemljištu kako bi zadržali pristup subvencijama, ali ih se ne potiče na najbolju uporabu zemljišta. Izravnim se plaćanjima stariji poljoprivrednici koriste kao oblikom mirovine. Izvjestitelj preporučuje da se poveća razina aktivnosti potrebna za primanje plaćanja i da se subvencije usmjeravaju prema ostvarenju konkretnih rezultata (npr. proizvodnja posebnih ekoloških ili socijalnih dobara). Izvjestitelj dovodi u pitanje korist od dopuštanja kupnje i prodaje prava na subvencije odvojeno od

¹ Zaključci se temelje na istraživanju „Mladi poljoprivrednici – provedba politike nakon reforme ZPP-a iz 2013.“ koje je zatražio COMAGRI:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602006/IPOL_STU\(2017\)602006_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602006/IPOL_STU(2017)602006_EN.pdf)

² Fokusna skupina EIP Agri o novim poljoprivrednicima https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/eip-agri_fg_new_entrants_final_report_2016_en.pdf

Mladi poljoprivrednici – provedba politike nakon reforme ZPP-a iz 2013.

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602006/IPOL_STU\(2017\)602006_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602006/IPOL_STU(2017)602006_EN.pdf)

zemljišta za koja su prvotno bila namijenjena. Ta praksa potiče ulagače, a ne poljoprivrednike, na gomilanje prava na subvencije, čime se umjetno povećava vrijednost zemljišta. EU bi državama članicama trebao dopustiti više slobode da reguliraju svoja zemljišna tržišta kako bi se ograničila kupnja zemljišta u investicijske (umjesto u proizvodne) svrhe. Važno je napomenuti da Europska komisija trenutačno proučava najbolje prakse za vanjski pristup poljoprivrednom zemljištu.

2.2. Preispitivanje „programa napuštanja poljoprivrednih djelatnosti” i ostalih poticaja za umirovljenje

Rezultati studije¹ upućuju na to da u mnogim državama članicama generacijsku obnovu i pristup mlađih poljoprivrednom zemljištu otežava kasno nasljeđivanje. U aktualnom ZPP-u nedostaju poticaji za starije poljoprivrednike da prenesu svoje poslovanje na mlađe generacije. Unatoč podvojenom iskustvu s „programom za prijevremeno umirovljenje” preporučuje se da se preispita provedba mjera kojima bi se stariji vlasnici zemljišta motivirali na prenošenje svojih poljoprivrednih gospodarstava na mlade poljoprivrednike. Te bi mjere mogле uključivati mirovinska pravila (na primjer, ograničavanje istovremenog pristupa državnim mirovinama i poljoprivrednim subvencijama za pojedince) i pružanje mogućnosti za umirovljenje starijih poljoprivrednika.

2.3. Potreba za preispitivanjem zahtjeva za siguran i dugoročan pristup zemljištu

Uspješno dobivena bespovratna sredstva mogu olakšati pristup zemljištu i ostalim izvorima financiranja. Nesklonost vlasnika zemljišta prema dugoročnom zakupu zemljišta predstavlja važnu prepreku u nekim regijama. Potrebna je veća fleksibilnost u pogledu dodjele sredstava, posebno kada je riječ o pristupu zemljištu, kako bi se maksimalnom broju novih poljoprivrednika omogućilo da se započnu baviti poljoprivrednim djelatnostima.

3. Rješavanje problema dodatnih prepreka pred novim poljoprivrednicima

U studiji² su također utvrđene sljedeće velike prepreke za nove poljoprivrednike: pristup kapitalu, niska profitabilnost i osposobljavanje/razvoj vještina. Ti su nalazi u skladu s onima iz zaključaka Fokusne skupine EIP Agri o novim poljoprivrednicima³.

3.1. Povećanje pristupa privatnom kapitalu

Mladi poljoprivrednici koji preuzimaju postojeća poljoprivredna gospodarstva ili novi poljoprivrednici koji osnivaju vlastita mogu iskoristiti finansijska sredstva u okviru drugog stupa. Dodatna finansijska sredstva moraju se dobiti od privatnih zajmodavaca. Pristup tim dodatnim finansijskim sredstvima nije dovoljan i predstavlja jednu od glavnih prepreka za početak bavljenja poljoprivredom. Stoga se preporučuje poboljšanje pristupa financiranju. To bi se moglo ostvariti s pomoću subvencioniranih kamatnih stopa na zajmove za nove poljoprivrednike. Mogućnosti za razvoj ciljanih finansijskih instrumenata na nacionalnoj razini dostupne su u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR). Na primjer, Italija je nedavno uvela finansijski instrument kojim se olakšava pristup finansijskim sredstvima i ulaganjima u mala i srednja poduzeća u području proizvodnje, prerade i

¹ Mladi poljoprivrednici – provedba politike nakon reforme ZPP-a iz 2013.

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602006/IPOL_STU\(2017\)602006_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602006/IPOL_STU(2017)602006_EN.pdf)

² Mladi poljoprivrednici – provedba politike nakon reforme ZPP-a iz 2013.

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602006/IPOL_STU\(2017\)602006_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602006/IPOL_STU(2017)602006_EN.pdf)

³ Fokusna skupina EIP Agri o novim poljoprivrednicima: https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/eip-agri_fg_new_entrants_final_report_2016_en.pdf

distribucije poljoprivrednih proizvoda (u osam regija). Slične mjere potpore mogле би бити усмјерене на младе и нове полјопривреднике. Потпорама за стабилизацију прихода или осигурањем zajmova за нове полјопривреднике (нпр. ради рješavanja пitanja varijabilnosti profita) također би се смањили ризici повезани с fluktuacijama cijena sirovina i s gomilanjem dugova. „Skupnom” uredbom, која ће се почети примјенjivati у сiječњу 2018., прužit ће се могућности за осигурање у slučaju mraza, суше i poplava, као i instrumenti за стабилност прихода u svrhu rješavanja tržišnih rizika.

3.2. Povećanje poslovnih vještina za nove i mlađe poljoprivrednike

U okviru aktualnih mjera postoji naknada za financiranje savjetodavnih usluga za mlađe poljoprivrednike. Kada je ta mogućnost iskorištena, te su usluge bile dobro primljene i dovele su do novog razvoja vještina i uspostavljanja održivih poslovnih planova. Međutim, trenutačno se većina izravnih potpora za nove poljoprivrednike pruža na temelju programa bespovratnih sredstava za početni kapital, pri čemu se u obzir uzimaju lokacija poljoprivrednog gospodarstva, veličina planiranog poslovanja i otvaranje dodatnih radnih mesta itd. Potrebno je novim i mlađim poljoprivrednicima osigurati dodatno osposobljavanje, osobito u područjima poslovnog upravljanja i finansijskih vještina. Izvjestitelj preporučuje uravnoteženje potpora kako bi se povećala sredstva za savjetodavne usluge i prilike za osposobljavanje. Izvjestitelj također preporučuje da te mogućnosti osposobljavanja буду dostupne prije pokretanja pristupa službenim potporama za nove poljoprivrednike (tj. za potencijalne i stvarne nove poljoprivrednike koji su u postupku izrade poslovnih planova). Time će se novim poljoprivrednicima omogućiti da se na odgovarajući način pripreme za nove odgovornosti povezane s pokretanjem novog poljoprivrednog gospodarstva i da se dobro upoznaju s njima. U okviru osposobljavanja za poslovni razvoj trebalo bi se baviti pitanjima profitabilnosti kako bi postojeći i potencijalni novi poljoprivrednici mogli identificirati odgovarajuće tržišne prilike. Pristup poslovnom osposobljavanju za mlađe trebao bi općenito olakšati gospodarski razvoj ruralnih područja. Mlađi i novi poljoprivrednici koji započinju poslovanje u poljoprivrednom sektoru trebaju više informacija o upravljanju i tehničkim aspektima poljoprivrede, isto kao i pristup dijeljenim primjerima dobre prakse. U studiji¹ je istaknuto da poljoprivrednici u velikoj mjeri cijene savjetodavne usluge prilagođene situaciji na poljoprivrednom gospodarstvu. U sklopu savjetodavnih usluga trebali bi se kombinirati tehnički aspekti poljoprivrede, kao i administrativni i finansijski aspekti povezani s postojećim politikama.

3.3. Potpora za planiranje nasljeđivanja

Izostanak planiranja u pogledu nasljeđivanja prepoznat je u svim studijama slučaja. Trenutačno su osposobljavanja usmjerena na nove poljoprivrednike, a ne na cijela obiteljska gospodarstva. S obzirom na prosječnu dob poljoprivrednika, planiranje nasljeđivanja relevantno je za većinu poljoprivrednih gospodarstava. Može se očekivati da će se pružanjem savjeta o poslovnom planiranju, i posebno o planiranju nasljeđivanja, povećati brzina postupaka nasljeđivanja i opća gospodarska održivost europskih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

4. Administrativno postupanje u vezi s provedenim mjerama

¹ Mlađi poljoprivrednici – provedba politike nakon reforme ZPP-a iz 2013.

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602006/IPOL_STU\(2017\)602006_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602006/IPOL_STU(2017)602006_EN.pdf)

Potrebno je smanjenje administrativnih prepreka za mlade i nove poljoprivrednike. Unatoč tome što su dionici pozitivno ocijenili provedene mjere, potrebno je smanjiti administrativne postupke koji se odnose na postojeće mjere za mlade poljoprivrednike. Opći je dojam da je cjelokupna administracija za izravna plaćanja i mjere programa ruralnog razvoja složena, posebno za nove poljoprivrednike koji nisu upoznati sa sustavom plaćanja. Preporučuje se smanjenje administrativnog tereta za nove poljoprivrednike uz pomoć jednostavnije administracije (slično kao i u programu za male poljoprivrednike u kojem je pojednostavljen sustav plaćanja i poboljšan pristup poljoprivrednih gospodarstava ZPP-u).

Također se predlaže da se poljoprivrednicima omogući veća fleksibilnost kako bi svojim poslovnim planovima mogli odgovoriti na promjene uvjeta na tržištima. Trebalо bi razmotriti promjene u pogledu plaćanja obroka (kalendar plaćanja mogao bi se koristiti kako bi se poljoprivrednicima bespovratna sredstva isplaćivala u skladu s finansijskim planom, umjesto *ex post* plaćanja).

5. Novi oblici potpore

5.1. Razmjena praktičnog znanja

Trebalо bi razmotriti posebnu mjeru potpore za inovativne pristupe u pogledu oglednih slučajeva kako bi se privukli novi i poduprli mlađi poljoprivrednici tijekom nasljeđivanja poljoprivrednih gospodarstava. Važno je napomenuti da postoji novi projekt u okviru Obzora 2020. naslovлен NEWBIE – New Entrant netWork: poslovni modeli za inovacije, poduzetništvo i otpornost u europskoj poljoprivredi (2018. – 2021.), kojim će se uspostaviti mreža novih poljoprivrednika diljem Europe i pritom potaknuti razmjena praktičnih iskustava i mogućnosti za razvoj poslovanja.

5.2. Cilj: posebni oblici i razmjeri poljoprivrednih djelatnosti

Novi poljoprivrednici vjerojatnije će započeti s usko specijaliziranim poljoprivrednim djelatnostima manjih razmjera. To je odraz problematičnog pristupa zemljištu i poteškoća u prikupljanju dovoljnog kapitala kako bi se mogli natjecati na tržištima na kojima je važna veličina gospodarstva.

Zaključci i preporuke

Izvjestitelj smatra da bi se trebale primijeniti sljedeće ključne političke preporuke:

- Preporučuje da se pružanje potpore za instrumente ZPP-a za mlade poljoprivrednike nastavi, a da se maksimalna razina financiranja poveća iznad 2 %.
- Pristup zemljištu predstavlja veliku prepreku za mlade i nove poljoprivrednike. Rješavanje tog problema zahtijeva ponovnu ocjenu programa izravnih plaćanja i stvaranje poticaja za starije poljoprivrednike da prenesu svoja poljoprivredna gospodarstva na mlađe generacije.
- Preporučljivo je usredotočiti se na smanjivanje dodatnih prepreka za mlade poljoprivrednike, kao što su pristup kapitalu, nedostatak poslovnih vještina i nedostatak planova nasljeđivanja.

- Također se predlaže da se smanje administrativna opterećenja te poljoprivrednicima u EU-u pruži više fleksibilnosti kako bi svojim poslovnim planovima odgovorili na promjene na tržištim.
- Treba uzeti u obzir nove oblike potpore, posebno one s naglaskom na inovativnim načinima razmjene znanja.

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o provedbi instrumenata ZPP-a za mlade poljoprivrednike u EU-u nakon reforme iz 2013. (2017/2088(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005¹,
  - uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009²,
  - uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Mladi poljoprivrednici: provedba politike nakon reforme ZPP-a iz 2013.” koju je naručio Resorni odjel B Europskog parlamenta – Strukturna i kohezijska politika, predstavljenu 23. studenoga 2017. na sjednici COMAGRI-ja,
  - uzimajući u obzir saslušanje Europskog parlamenta na temu „Provedba mjera za mlade poljoprivrednike nakon reforme ZPP-a iz 2013.” održano 23. studenoga 2017.,
  - uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 10/2017 naslovljeno „Potporu EU-a mladim poljoprivrednicima potrebno je bolje usmjeriti kako bi se potaknula djelotvorna generacijska obnova”,
  - uzimajući u obzir studiju Europskog vijeća mlađih poljoprivrednika (CEJA) pod nazivom „Mladi poljoprivrednici od ključne su važnosti u okviru budućeg ZPP-a”, objavljenu 17. svibnja 2017.,
  - uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija naslovljeno „Potpora mladim europskim poljoprivrednicima” (NAT-VI/012, 2017),
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, kao i članak 1. stavak 1. točku (e) te Prilog III. Odluci Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku odobrenja izrade izvješća o vlastitoj inicijativi,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj i mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0000/2017),
- A. budući da je u EU-u samo oko 6 % od ukupnog broja upravitelja poljoprivrednih gospodarstava mlađe od 35 godina, dok ih je više od polovice starije od 55 godina;
- B. budući da manjak mlađih koji se bave poljoprivrednim djelatnostima ugrožava

¹ SL L 347, 20.12.2013., str. 487.

² SL L 347, 20.12.2013., str. 608.

- gospodarsku i socijalnu održivost ruralnih područja;
- C. budući da je davanje podrške mladim poljoprivrednicima preduvjet za očuvanje poljoprivrede u cijeloj Europskoj uniji i održanje ruralnih područja na životu;
  - D. budući da se u Programu mlađih poljoprivrednika koji je 2015. pokrenulo Europsko vijeće mlađih poljoprivrednika poziva na ostvarenje pristupa zemljištu i kreditima uz pomoć mjera javne potpore, donošenje propisa o suzbijanju nepoštenih trgovinskih praksi u lancu opskrbe hranom, donošenje mjera za smanjenje nestabilnosti prihoda mlađih poljoprivrednika i na pružanje potpore pristupu zemljištu kako bi se očuvalo i zaštitilo tlo, a mlađi poljoprivrednici optimalno koristili zemljište za proizvodnju hrane;
  - E. budući da je u Deklaraciji iz Corka 2.0 od 6. rujna 2016. izražena zabrinutost u pogledu ruralnog egzodus-a i odlaska mlađih i potreba da se poboljšanjem pristupa uslugama i mogućnostima za stanovnike ruralnih područja i poticanjem poduzetništva u tradicionalno ruralnim granama kao i u novim gospodarskim sektorima osigura da ruralna područja i zajednice (ruralni krajevi, poljoprivredna dobra, sela i mali gradovi) ostanu privlačna mjesta za život i rad;

Preporuke

Financiranje

- 1. preporučuje da se potpora za „Program za mlade poljoprivrednike“ nastavi pružati, a maksimalna razina nacionalnih finansijskih sredstava poveća iznad 2 % kako bi se potaknula generacijska obnova;
- 2. preporučuje da se preispita ograničenje pristupa potporama (trenutačno pet godina od početka poslovanja) kako bi se potaknula smjena generacija;
- 3. pozdravlja stvaranje instrumenta za jamstva u poljoprivredi koji su Komisija i Europska investicijska banka predložile u ožujku 2015. i koji bi mlađim poljoprivrednicima trebao olakšati pristup kreditima; preporučuje da se pristup financiranju poboljša s pomoću subvencioniranih kamatnih stopa na zajmove za nove poljoprivrednike; poziva na bolju suradnju s Europskom investicijskom bankom (EIB) i Europskim investicijskim fondom (EIF) radi poticanja stvaranja finansijskih instrumenata namijenjenih mlađim poljoprivrednicima u svim državama članicama;
- 4. skreće pozornost na mogućnosti za mlade poljoprivrednike koje nude europski strukturni i investicijski fondovi u pogledu osmišljavanja i provedbe finansijskih instrumenata u obliku zajmova, jamstava ili dioničkih fondova kako bi se omogućio pristup finansijskim sredstvima onima kojima su potrebna;

Administrativno postupanje u vezi s provedenim mjerama

- 5. pozdravlja činjenicu da su reformom zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) za razdoblje 2014. – 2020. uvedene nove mjeru za pomoć mlađim poljoprivrednicima u osnivanju poljoprivrednih gospodarstava; međutim izražava zabrinutost da bi administrativna opterećenja mogla spriječiti usvajanje tih mjeru; napominje da je opći

dojam da je cjelokupna administracija za izravna plaćanja i mjere programa ruralnog razvoja složena, posebno za nove poljoprivrednike koji nisu upoznati sa sustavom plaćanja;

6. napominje da se većina novih poljoprivrednih gospodarstava nalazi u konkurentnom okruženju koje se brzo mijenja; preporučuje da se poljoprivrednicima u EU-u omogući veća fleksibilnost kako bi svojim poslovnim planovima odgovorili na promjene na tržištima; smatra da treba razmotriti promjene u pogledu obroka plaćanja;

Pristup zemljištu i suprotstavljanje utrci za zemljištem

7. napominje da je pristup zemljištu najveća prepreka za nove poljoprivrednike u Europi te je ograničen zbog slabe ponude zemljišta za prodaju ili zakup u mnogim regijama kao i tržišnog natjecanja s drugim poljoprivrednicima, ulagačima i stambenim korisnicima; smatra da problem pristupa zemljištu pogoršava trenutačna struktura izravnih plaćanja, koja iziskuje minimalno aktivno korištenje zemljišta, te se u okviru nje dodjeljuju subvencije prvenstveno na temelju vlasništva nad zemljištem; smatra da se postojeće poljoprivrednike potiče da zadrže pristup zemljištu kako bi zadržali pristup subvencijama, ali ih se ne potiče na najbolju uporabu zemljišta; preporučuje povećanje razine aktivnosti potrebnih za primanje plaćanja te za usmjeravanje subvencija prema ostvarenju konkretnih rezultata (npr. proizvodnja posebnih ekoloških ili socijalnih dobara);
8. potiče izradu aktivnijih nacionalnih politika na temelju preporuka EU-a o pristupu zemljištu s najboljim praksama;
9. predlaže zakonodavne mјere kako bi se omogućilo osnivanje nacionalnih programa kojima je cilj olakšati usluge zemljišne mobilnosti i planiranja nasljeđivanja;
10. smatra da će ispravna definicija aktivnog poljoprivrednika pomoći generacijskoj obnovi, pokrenuti strukturne promjene i doprinijeti mobilnosti zemljišta;
11. napominje da u mnogim državama članicama generacijsku obnovu i pristup mladim poljoprivrednom zemljištu otežava kasno nasljeđivanje; smatra da u aktualnom ZPP-u nedostaju poticaji za starije poljoprivrednike da prenesu svoje poslovanje na mlađe generacije; preporučuje da se ponovno razmotri provedba mјera kojima bi se motiviralo starije vlasnike da svoja poljoprivredna gospodarstava prenesu na mlade poljoprivrednike, kao što su „program napuštanja poljoprivrednih djelatnosti” i drugi poticaji za umirovljenje;
12. poziva Komisiju i države članice da stimuliraju korištenje mogućnostima u okviru ruralnog razvoja kako bi se pružila podrška novim aktivnostima čiji je cilj poticanje mobilnosti zemljišta, kao što su zemljišne banke, inicijative za pronalaženje obradivih zemljišta za poljoprivrednike i druge inicijative koje se promiču na lokalnoj razini kako bi se potaknuo pristup zemljištim za nove poljoprivrednike;
13. poziva na promicanje novih modela suradnje između generacija poljoprivrednika s pomoću partnerstva, dijeljenja poljoprivrednih gospodarstava, dugoročnog leasinga i drugih dugoročnih rješenja, mehanizama suradnje između gospodarstava (*farm-to-farm*) i sredstava za nacionalne ili regionalne organizacije koje sudjeluju u promicanju i

olakšavanju posredovanja između mladih i starih poljoprivrednika (kao što su usluge zemljišne mobilnosti);

14. smatra da državama članicama i regijama treba dati veće ovlasti za donošenje propisa o poljoprivrednom zemljištu i uvođenje ograničenja u tu svrhu, posebice u cilju borbe protiv utrka za zemljištem i koncentracije zemljišta u Europi, čime se ograničavaju mogućnosti mladih poljoprivrednika prilikom pokretanja vlastitog poslovanja;
15. smatra da će ispravna definicija aktivnog poljoprivrednika pomoći generacijskoj obnovi, pokrenuti strukturne promjene i doprinijeti mobilnosti zemljišta;

Ospozobljavanje i inovacije

16. napominje da postoji potreba za modernizacijom strukovnog obrazovanja koje se nudi u ruralnim regijama; smatra da bi se pristup Europskom socijalnom fondu (ESF) trebao olakšati, a sredstva za strukovno ospozobljavanje u ruralnim područjima povećati;
  17. poziva Komisiju i države članice da ponude više prilika za ospozobljavanje potencijalnih i već potvrđenih mladih poljoprivrednika, uključujući poljoprivredne, tehnološke i poduzetničke vještine kao što su marketing, umrežavanje, komunikacija i finansijska stručnost;
  18. smatra da će razvoj suvremenih poljoprivrednih praksi učiniti poljoprivredu privlačnijom za mlade poljoprivrednike; ističe da je potrebno podržati inovativne digitalne poljoprivredne tehnologije te apelira na Komisiju da zajamči da se to odražava u budućem ZPP-u;
- ◦ ◦
19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te Europskom revizorskom sudu te vladama i parlamentima država članica.